

A Debreceni Ítéltábla a Gács Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: dr. Gács Attila ügyvéd) által képviselt felperes neve (Cg..., címe) felperesnek - a MARUZS Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: dr. Maruzs László ügyvéd) által képviselt alperes neve (Cg..., címe) alperes ellen 17 102 000 Ft közvetett vámkezelési megbízási költségek megtérítése iránt indított perben a Nyíregyházi Törvényszék 2019. január 30. napján kelt 3.G.15-17-040175/31/I. számú ítélete ellen a felperes 34. sorszámu fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tanácsülésen - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 17 102 000 (Tizenhétmillió-százkétezer) Ft-ot, és annak 2017. július 11. napjától számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 (nyolc) százalékponttal növelt mértékű késedelmi kamatát.

Mellőzi a felperes perköltség viselésére kötelezését.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 1 931 706 (Egymillió-kilencszázharmincegyezer-hétszázhat) Ft elsőfokú, valamint 1 685 660 (Egymillió-hatszáznyolcvanötezer-hatszázhatvan) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróságnak a felperes keresetét elutasító és a felperest az alperesnek 500 000 Ft perköltség megfizetésére kötelező, fellebbezett ítéletében megállapított tényállás szerint a peres felek 2013. év óta álltak üzleti kapcsolatban. A felperes 2015. és 2016. években négy alkalommal nyújtott az alperesnek szállítmányozási szolgáltatást. Az alperes - a közöttük kialakult gyakorlat szerint - elektronikusan, e-mail váltások útján adott megbízást a felperesnek a K.-ban vásárolt vasáru termékeinek a behozatalára.

A szállítmányok vámkezelésével járó feladatokat K. kikötőjében a felperessel egyező tulajdonosi körhöz tartozó, a felperes által ezzel megbízott ... székhelyű ... d.o.o. végezte.

A ...-i vámkezelések ún. „közvetett” vámeljárások voltak. Ilyenkor, ha a magyar importőr a harmadik országból (a perbeli esetben K.-ból) érkező import áru vámkezelését már az első közösségi tagállam vámhatósága által (Sz.) kéri, akkor az importőr ebben a tagállamban csak a vám összegét köteles megfizetni. Az áfa összegét utóbb, a saját országa szerinti áfa bevallásban kell bevallania és megfizetnie, vagy ha annak a feltételei fennállnak, akkor levonásba helyezni.

A közvetett vámkezelés során az eljárást kérő, az első tagállamban eljáró vámképviselő lesz a közvetlenül kötelezett személy, az, aki a vámhatósággal szemben közvetlenül felel a megbízottja vámbevallása valóságtartalmáért és a vámteher megfizetéséért. Az importőr a vámképviselő részére köteles megtéríteni a vámképviselő által közvetlenül teljesített, az importjával összefüggő vámterhet.

A ... d.o.o. a 2015. május 18-án kelt vámáru nyilatkozattal érintett áruk (továbbiakban: „A” jelű áruk) vonatkozásában 2015. május 14-én, a 2015. november 25-én kelt vámáru-nyilatkozat vonatkozásában (továbbiakban: „B” jelű áruk) 2015. november 20-án, a 2016. április 5-én kelt vámáru-nyilatkozat vonatkozásában (továbbiakban: „C” megjelölésű) 2016. április 1-jén, míg a 2016. május 25-én kelt vámáru-nyilatkozat alá tartozó árukra (továbbiakban: „D” jelű) nézve 2016. május 27-én kapott behozatali vámkezelési megbízást a felperestől. Azokhoz mellékeltek a számlát, az importőr nyilatkozatát, a fuvarlevelet, a minőségi tanúsítványt, értékesítési szerződést és költségkimutatás.

A vámhatóság elvégezte az áruk fizikai vizsgálatát és a mintavételt, amelyről a felperes tájékoztatást kapott.

Az alperes a ... vámeljárásokban korábban nem fizetett vámot, mert az import vasárunak az általa a felperesnek átadott, az importált árukra vonatkozó dokumentáció szerinti fizikai tulajdonságai alapján a ... d.o.o. az alperes összes vámáru nyilatkozatában az azonos áruk tekintetében ugyanazt a 0%-os vámterhet jelentő, azaz vámentességet biztosító vámtarifa (...) számot használta.

A szlovén vámhatóság az import áruk szemlét és a mintavételeket követően 2013-tól évekig elfogadta a fenti vámtarifaszámot, a perrel érintett vasáruk esetében azonban a mintavételt követően fizikai, laboratóriumi vizsgálatot rendelt el. Ez a vizsgálat megállapította, hogy az áru csak felülkezelt, mindkét oldalán tűzhorgonyzott és festékkel van bevonva, ezért a megfelelő vámtarifaszám ... .

Mintavétel esetén a vámhatóság a jegyzőkönyv kiadását megelőzően tájékoztatja a nyilatkozat tevőt az ellenőrzések megállapításairól és felkéri észrevétel megtételére, esetleges bizonyítékai előterjesztésére.

A ... d.o.o. az „A” jelű árukra nézve 2018. május 18-án, a „B” jelű vonatkozásában 2015. november 25-én, a „C” jelű árukra 2016. április 5-én, míg „D” jelűre 2016. május 25-én nyújtotta be a vámáru-nyilatkozatot.

A vámhatóság a vámáru-nyilatkozat ellenőrzéséről készült jegyzőkönyvben az „A” jelű árukkal kapcsolatban 37 419,58 euró, a „B” jelű árukkal összefüggésben 9 589,7 euró, a „C” jelű áruk vonatkozásában 54 031,24 euró, míg a „D” jelű áruk esetén 8 748,69 euró összegű vámösszeget állapított meg.

A vámhatóság megállapításairól a vámképviselő értesítette a felperest az „A” esetben 2016. március 17-én, a „B” esetben 2016. március 9-én, a „C” és „D” esetben 2016. október 10-én, és jelezte, hogy néhány napos határidőn belül megjegyzéseket, észrevételeket lehet tenni és bizonyítékokat lehet benyújtani az áru tulajdonságairól. Felhívta arra is az importőr figyelmét, hogy a dömpingellenes követeléseket akkor nem kell megfizetnie, ha tud elegendő cinktartalmat igazolni a festékben, illetve, ha krómot vagy ónt tartalmazó színről van szó.

A vámképviselője az „A” és „B” esetben kifogást nyújtott be a vámhatóság megállapításai ellen, az „A” esetben 2016. március 22-én, a „B” esetben 2016. március 18-án, a megjegyzéséhez mellékelte a gyártó által elkészített színelemzést is.

A ... vámhatóság 2017 februárjában - márciusában hozta meg a korábbi jegyzőkönyvekben meghatározott összegű vámkötelezettséget elrendelő határozatát.

A vámképviselő nem fellebbezte meg a vámhatóság határozatait, mert álláspontja szerint neki nem adtak át olyan bizonyítékokat, amelyekkel vitathatta volna a vámhatóság döntését. Állította, hogy rendszeresen tájékoztatta a megrendelőjét a vámeljárások lényeges mozzanatairól, ezért a megrendelőnek lehetősége volt arra, hogy a vámeljárásban észrevételt tegyen, bizonyítékokat szolgáltatson, a vámhatóság döntése ellen jogorvoslással éljen.

A ... vámhatóság 2017 márciusában összesen 109 789,1 euró összegű vámkülönbözlet megfizetésére kötelezte a képviselőt, aki azt számla ellenében megfizette.

A perrel érintett négy megbízás kapcsán a felperes a megbízásért járó szállítványozási díj részeként kiszámlázta az alperesnek a szlovén vámkezelések díjait is.

Az alperes 2016. április 12-én vámletét címén megfizetett a felperesnek 16 863 690 Ft-ot. A 109 789,1 euró összegből fennmaradó 17 102 000 Ft különbözetet azonban nem térítette meg.

A felperes a keresetében a megbízás teljesítésével összefüggő költség jogcímén, a Ptk. 6:302., 6:309. §-a és 6:273. § (4) bekezdése alapján kérte kötelezni az alperest 17 102 000 Ft, valamint annak 2017. július 11. napjától (az első jogi felszólítás napjától) számított, a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti törvényes kamatai, és a perköltsége megfizetésére.

A keresetében előadta, hogy mint szállítványozó az alperestől a perbeli küldemények vonatkozásában az import behozatal megszervezésére házhozszállításig terjedően kapott megbízást, amelynek részét képezte a vámkezelés is.

A közvetett vámkezelés lebonyolítására az alvállalkozóját, a szlovén ... d.o.o. társaságot, mint vámképviselőt bízta meg. Az alperes és a vámképviselő között nem jött létre szerződéses kapcsolat, egymással nem is kommunikáltak az utólagos vámvizsgálat elrendeléséig.

A felperes megfizette a vámképviselő részére az általa kifizetett vámkezelési díjat, azt tovább számlázta az alperes felé, amit azonban az alperes nem teljesített.

Az alperes a felperes keresetének az elutasítását és a felperesnek a perköltsége megfizetésére kötelezését kérte.

Nem vitatta, hogy közte és a felperes között import tengeri fuvarmegbízás jött létre, amely szerződésre a Ptk. 6:302. §-a vonatkozik. Állította, hogy a megbízás nem terjedt ki a vámeljárás lefolytatására, a szlovén vámképviselő kizárólag a felperestől kapott megbízással rendelkezett.

Hivatkozott a perbeli vámeljárások lefolytatása idején hatályos, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 EGK. Tanács rendelet (Vámkódex) 5., 201. és 213. cikkeire.

Előadta, hogy a felperes őt nem tájékoztatta a ... vámhatóság által megindított utólagos vámeljárásról, a vámképviselő is csak jelentős késedelemmel, hiányosan tette ezt meg. Számára nem volt ismert az, hogy hogyan történt a mintavétel, az megfelelt-e a vonatkozó szabályoknak, arra a vámhatóság jelenléte nélkül került-e sor. Nem bizonyított, hogy egy adott szállítmányból 3 db mintát vettek, vagy mind a négy szállítmányból történt mintavétel, illetve, hogy esetleg az egy szállítmány minta adatait vetítették rá a többi szállítmányra.

Állította, hogy a vámhatóság eljárása jogszabálysértő volt, amely megalapozta volna a ... vámképviselő fellebbezését. Mivel ezt elmulasztotta, ezáltal saját maga okozta a fizetési kötelezettség keletkezését.

Álláspontja szerint a Vámkódex 201. cikk (3) bekezdése alapján sincs vámfizetési kötelezettsége, mivel utólagos vámkiszabása esetén a közvetett vámjogi képviselő megbízója csak akkor köteles vámfizetésre, ha ő szolgáltatotta a vámaru-nyilatkozat elkészítéséhez szükséges adatokat, és tudta vagy tudnia kellett volna, hogy azok valótlanok.

Állította, hogy a közvetett vámjogi képviselőnek megadta a vámeljárás lefolytatásához szükséges adatokat, okmányokat, amelyek alapján a szlovén vámhatóság lefolytatta a vámeljárást 0%-os vámtétel alkalmazásával. Jóhiszeműen járt el, mert nem tudott arról, hogy bármelyik, általa szolgáltatott adat, irat, nyilatkozat valótlan tartalmú lett volna.

Érvelése szerint amennyiben a ... vámhatóságnak más lett volna az álláspontja, akkor közvetlenül az alperessel szemben is kiszabta volna a vámot a vámképviselővel szembeni vámkiszabással egyidejűleg. Mivel az alperes vámfizetési kötelezettségét megalapozó körülmény nem állapítható meg, ezért sem a közvetett vámjogi képviselő, sem - erre irányuló megállapodás hiányában - a felperes nem terhelheti tovább a kérdéses vámterhet az importőrre.

A közvetett vámjogi képviselő a vámhatóság felé a vámáru-nyilatkozatot a saját nevében, az alperes érdekében tette.

Előadta, hogy a 16 863 690 Ft megfizetése nem jelenti azt, hogy elismerte a felperes követelését. Ezt az összeget azért fizette ki, mert a felperes nem szolgáltatotta ki a küldeményt mindaddig, amíg az átutalás meg nem történik. Miután a felperes nem gyakorolhatta törvényesen a zálogjogát, ezért a felperesnek ilyen összegű tartozása keletkezett az alperes felé.

Alaptalannak tartotta a felperesnek a Ptk. 6:273. § (4) bekezdésére történt hivatkozását is, mivel a felperes az alperessel erre vonatkozóan kötött megállapodás nélkül alkalmazta teljesítési segédként a ... gazdasági társaságot, és az alperes nem utasította semmire a felperest a Sz.-ban lefolytatott vámeljárás tekintetében.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak találta.

Rögzítette, hogy a jelen perrel érintett áruk tekintetében a 2016. május 1-jén hatályba lépett, az Unió Vámkodeks létrehozásáról szóló 952/2013/EU. Európai Parlament és Tanács rendelet (UVK.) az irányadó. Mivel azonban a kérdéses vámeljárások lefolytatásának pontos időpontja a perben nem került tisztázásra, a kiállított vámáru-nyilatkozatok alapján azonban megállapítható, hogy három a Közösségi Vámkodeks létrehozásáról szóló 2913/92/EGK Tanácsi rendelet (Vámkodeks) hatálya alatt történt, ezért az elsőfokú bíróság valamennyi perbeli szállítmányozás tekintetében ezt, a Ptk.-hoz képest speciális jogszabályt vette figyelembe.

A Vámkodeks 5. és 19. cikkét, valamint az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2016. évi XIII. törvény 20. § (1) bekezdését és az ezt a jogszabályt 2017. november 23-tól felváltó 2017. évi CLII. törvény 35. § (1) bekezdéseit ismertette megállapította, hogy a felperes a bizonyítási teherről történt tájékoztatását követően sem tett eleget a bizonyítási kötelezettségének, nem bizonyította, hogy létrejött-e a felek között megbízási szerződés a vámeljárás lefolytatása tárgyában, és ha igen, annak mi a tartalma.

A perbeli tanúvallomások alátámasztották azt, hogy a felek között évek óta fennálló üzleti kapcsolat alapján a feleket megillető jogokat és terhelő kötelezettségeket írásban nem rögzítették. A szállítmányozásra létrejött megállapodások e-mail formájában, egy formanyomtatvány kitöltése útján jöttek létre.

M.A. (a felperesi cég ügyintézője) tanúvallomása szerint a vámkezelésről minden alkalommal utólag egyeztettek, hogy az K.-ban vagy Magyarországon történjen. Az alperes kapcsolattartója, H.Sz. viszont a tanúvallomásában azt adta elő, hogy az alperes adott meghatalmazást a vámkezelésre a vámképviselő részére.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az „import tengeri fuvarmegbízás”-ból, amelyen megbízóként az azt cégszerűen aláíró alperes, feladóként a kínai partner szerepel, nem vonható le az a következtetés, hogy az kiterjed a szabad forgalomba helyezésre is.

Az elsőfokú bíróság a perben becsatolt elektronikus levelezés tartalmából is arra a következtetésre jutott, hogy a vámkezelés módjával, helyével kapcsolatban a perbeli áruk esetén nem jött létre külön megállapodás. Önmagában az, hogy a felperes a szabad forgalomba helyezésre vonatkozóan is kiállította a számlát az alperessel szemben, nem bizonyítja azt, hogy erre jogosult is lett volna.

A perben becsatolt, az alperesi cég által cégszerűen aláírt, a ... d.o.o., mint közvetett képviselő részére adott meghatalmazások és a felperes törvényes képviselőjének a 25. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata alapján azt állapította meg, hogy az alperes adott meghatalmazást a ... gazdálkodó szervezetnek arra, hogy közvetett képviselőként járjon el a vámeljárásokban.

A vámképviselő tanúként meghallgatott ügyintézője - M.B. - előadta, hogy rendszeresen tájékoztatta a megrendelőjét, a felperest a vámeljárások lényeges mozzanatairól, ezért a megrendelőnek is

lehetősége lett volna észrevételezni, bizonyítékokat szolgáltatni, a vámhatóság döntése ellen jogorvoslattal élni.

Az importőr az első elemzés megérkezését követően, 2016. március 9-én kapott először tájékoztatást a közvetett vámképviselőtől az elemzések eredményéről, a dömpingellenes vámok megfizetésére vonatkozó kötelezettségről.

Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperesnek a szlovén vámhatóság eljárásának szabályszerűtlenségével kapcsolatos hivatkozásait. A Vámkódex 201. és 213. cikkei alapján ugyanis a vámáru-nyilatkozatot a közvetlen vámjogi képviselő a saját nevében, az alperes érdekében tette. Ebben a relációban „nincs helye a felperesnek”, hiszen az alperes és a felperes között nem jött létre olyan megállapodás, miszerint a vámképviselő a felperesnek leszámházza a szlovén vámhatóság által kiszabott vámot, amit a felperes tovább számházza az alperes felé.

Az elsőfokú bíróság a perbeli okiratok alapján azt a következtetést vonta le, hogy az alperes volt az, aki megbízta a ... társaságot arra, hogy közvetett vámjogi képviselőként járjon el, a felperessel kizárólag a tengeri szállítmányozás tekintetében állt kapcsolatban.

Az alperes sem a felperest, sem a megbízás alapján eljáró szlovén vámképviselőt nem utasította a Sz.-ban lefolytatandó vámeljárások tekintetében. Amennyiben a ... gazdálkodó szervezetnek olyan fizetési kötelezettsége keletkezett, amely álláspontja szerint az alperest terheli, akkor neki kellett volna fellépni az alperessel szemben. Mivel a ... vámhatóság nem szabott ki vámterhet az alperessel szemben, így az alperesnek nem volt jogorvoslati lehetősége sem a már meghozott határozatokkal szemben. Helyette a közvetett vámképviselőnek kellett volna a saját nevében, az alperes érdekében eljárnia.

A pereszes felperest kötelezte az alperes részére az alperes jogi képviselője ügyvédi munkadíjából álló perköltsége megfizetésére.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperesnek a kereseti kérelme szerinti marasztalását, valamint az első- és másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését kérte. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az egyébként helyesen megállapított tényállásból okszerűtlen, az okirati bizonyítékokkal, a tanúvallomásokkal és a jogszabályokkal is ellentétes következtetést vont le.

A fellebbezési érvelésként fenntartotta a 2018. december 18-i beadványában kifejtetteket.

Hangsúlyozta, hogy a peres felek között a kialakult gyakorlat a közvetett vámkezelésre és annak elszámolására is kiterjedő szolgáltatás volt, amely a Ptk. 6:63. § (5) bekezdése szerint a felek közötti szerződés tartalmát is képezte. Az elsőfokú bíróság ezért tévesen vonta le azt a következtetést, hogy nincs helye a felperesnek az alperes és a szlovén a képviselő közötti relációban.

Az elsőfokú bíróság - noha az ítélet indokolásában maga is azt állapította meg, hogy az alperes és a ... cég közötti jogviszony a perben nem volt vizsgálható -, helytelenül, a ... vámképviselő és az alperes közötti igazgatási jogviszony alapján hozta meg a döntését. Nem értékelte a felperes és az alperes közötti jogviszony tartalmát, hiszen nemzetközi szállítmányozás esetén a fuvarszervezés nem is teljesíthető a vámkezelés, illetve a szabad forgalomba helyezés nélkül.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelően sem önmagában, sem együttesen az alperesi nyilatkozatokat, tanúvallomásokat, amelyek a felperessel, illetve a szlovén társasággal fennálló jogviszonyt és a történeti tényállást illetően mind egymásnak, mind az iratoknak és a józan észnek is ellentmondóak voltak. Utalt arra, hogy a perben megdőlt az alperesnek az az állítása, miszerint nem tudott az utólagos vámvizsgálatról, erről őt a felperes nem értesítette. Ez a tény már önmagában felveti az alperesi tanú szavahihetőségét.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag az alperesi meghatalmazásoknak (amelyek kizárólag az alperes és a ... vámképviselő közti igazgatási jogviszony keretében bírtak jelentőséggel) tulajdonított döntő jelentőséget, holott azok a felperes és az alperes közötti - különösen a kettőjük közötti elszámolásra is kiterjedő - polgári jogi jogviszonyban nem bírtak relevanciával.

Hiányolta, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte a szlovén gazdálkodó szervezet az ő és a felperes, illetve az alperes közötti jogviszonyt illetően írásban kifejtett, a felperessel egyező álláspontját.

Fenntartotta azt, hogy a felperes és alperes között a szállítmányozási jogviszony a vámkezelésre és az azzal kapcsolatos költségek elszámolására is kiterjedően jött létre. A felperes a vámkezeléseket a szlovén vámképviselővel végeztette el, a vámkezelés szolgáltatási díját, mint közvetett szolgáltatást pedig kiszámlázta az alperes részére. Az alperes kizárólag a felperessel állt kommunikációs és szerződéses - különösen elszámolási - kapcsolatban, amit a peres iratok és a tanúvallomások is bizonyítanak. Az, hogy a felperes a ...-i vámkezeléshez a ... gazdálkodó szervezetet vette igénybe, nem ellentétes a felek közötti szerződéses jogviszonnyal, sőt, szükséges a felperes által vállalt szolgáltatások teljesítéséhez, és erről az alperes a kezdetektől fogva tudott.

A ... gazdálkodó szervezet a felperes és a szlovén cég közötti megállapodás alapján járt el a közvetett vámkezelés során vámképviselőként, és mint ilyen, az alperessel fennálló igazgatási jogviszonyában a Közöségi Vámcodek szerint készfizető kezességet vállalt az alperes részére azzal, hogy a közvetett vámkezelésből eredő valamennyi költségét és díját a megbízójának, a felperesnek leszámlázza.

A vámképviselő a vállalása szerinti kötelezettségeit teljesítette, a felperes megfizette a részére a különbözeti és dömping vámok összegét, amely minden esetben végső soron az importőr, azaz az alperes költsége.

Hivatkozott arra, hogy az ítéletben megállapított tényállás szerint a felperes bízta meg a szlovén céget az alperes javára végzendő vámkezelések lebonyolításával, ennek ellenére irat- és tényállás ellenes az ítélet 8. oldal utolsó három bekezdésében kifejtett az az álláspont, miszerint egyrészt nem bizonyított az, hogy a peres felek közötti szállítmányozási jogviszony kiterjedt a vámkezelésre is, másrészt az: önmagában az, hogy a felperes leszámlázta az alperes felé a szabad forgalomba helyezés költségét még nem jelenti azt, hogy erre jogosult is.

K.F. alperesi törvényes képviselő tanúvallomását azért nem tartotta alkalmasnak arra, hogy azt az elsőfokú bíróság bizonyítékként elfogadja, mert a tanú csupán „hallomástanú” volt, és az állításait semmivel sem tudta igazolni.

Állította, hogy az alperes soha nem vitatta a felperes számláit, így a keresetlevélhez mellékelt „5 db cp. számla vámkezelésről M.O. levelével” file-ban található számlákat sem.

Álláspontja szerint az állításait támasztotta alá H.Sz. és M.A. szembesítése is, amelyet az elsőfokú bíróság eredménytelennek minősített. Ennek ellenére H.Sz. elismerte, hogy a legelső vámkezelést megelőzően megbeszélték a felperessel azt, hogy arra K.-ban fog sor kerülni. A M.A. által előadottakra H.Sz. csupán arra - a felperes szerint elégtelen érvre - hivatkozott, hogy szerinte azért állt a vámkezelés tekintetében az alperes a ... céggel kapcsolatban, mert „az utóbbi neve állt az okiratokon”.

Az alperes az ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és a felperesnek a perköltsége megfizetésére kötelezését kérte.

Megismételte azt a hivatkozását, hogy a kérdéses vám eljárások lefolytatása tekintetében nem a felperessel, hanem a ... gazdasági társasággal állt szerződéses kapcsolatban, a felperes ez utóbbinak volt a teljesítési segédje. Ezért nem tartozik a felperesnek. Az elsőfokú bíróság a hiánytalanul megállapított tényállásból helyes jogkövetkeztetést vont le, amikor azt állapította meg, hogy a felperes a bizonyítási teherről történt tájékoztatása ellenére nem bizonyította - nem létezése miatt nem is bizonyíthatta - azt, hogy a peres felek között megállapodás jött létre a vám eljárás lefolytatására, illetve, hogy annak mi volt a tartalma.

A felek között a fuvarmegbízási nyomtatvány aláírásával és visszaküldésével létrejött megbízási jogviszony pontos tartalma sem állapítható meg, az pedig végképp nem, hogy az kiterjedt volna a vám eljárások lefolytatására is. Az elsőfokú bíróság a perrel érintett áruk vonatkozásában becsatolt e-

mailekből helyesen következtetett arra, hogy a peres felek között azok vámkezelésével, annak módjával kapcsolatban nem jöttek létre külön megállapodások.

Hangsúlyozta, hogy a peres felek kapcsolata kizárólag a tengeri szállítmányozásra terjedt ki. Nemzetközi szállítmányozás esetén pedig a szabad forgalomba helyezés vámeljárási lefolytatása csak külön ilyen tartalmú megállapodás esetén képezi a jogviszony tartalmát.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének az indokolása szerint - a felperes fellebbezési hivatkozásaival ellentétben - nem a perbeli tanúvallomásoknak tulajdonított döntő jelentőséget, hanem arra alapította az ítéletét, hogy a felperes nem tett eleget az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek.

Az elsőfokú bíróság helyesen tulajdonított kiemelt jelentőséget az alperes által a szlovén cégnek adott, a köztük fennálló közvetlen szerződéses kapcsolatot bizonyító meghatalmazásnak, hiszen a vámeljárási speciális szabályai elsőbbséget élveznek a Ptk. rendelkezéseihez képest.

Az ítélet tábla a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 629. §-a és 630. § (1) bekezdései szerint - a keresetindítás 2017. december 19-i időpontjára tekintettel - a jelen másodfokú eljárásban is a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (1952. évi Pp.) rendelkezéseit alkalmazta.

Az ítélet tábla - mivel a felek egyike sem kérte az ügyben tárgyalás tartását - a fellebbezést az 1952. évi Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja és (4) bekezdése alapján tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

A fellebbezés alapos.

Az ítélet tábla az 1952. évi Pp. 253. § (3) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és az ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

A felperes a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az általa helyesen megállapított tényállásból okszerűtlen és helytelen jogkövetkeztetéseket vont le.

Az alperes nem fellebbezett, a felperes fellebbezésének az ismeretében csatlakozó fellebbezéssel sem élt, így nem vitatta az elsőfokú ítélet indokolásában megállapított azt a tényállást, miszerint „a felperes az alperes javára végzendő vámkezelések lebonyolításával a ... d.o.o.-t bízta meg”.

Az ítélet tábla álláspontja szerint - az elsőfokú bíróság azon jogkövetkeztetésével szemben, miszerint az alperes állt közvetlen szerződéses kapcsolatban a ... vámképviselővel - az elsőfokú eljárásban beszerzett tanúvallomások és a felek közötti e-mail levelezés becsatolt részletei is ezt az ítéleti ténymegállapítást támasztják alá.

Ezt a következtetést bizonyítják a felperesnek az alperes részére küldött „elhajózási értesítői”, amelyek mindegyik esetben tartalmazták azt, hogy „kérjük, hogy a vámkezelési és házhozzállítási rendelkezéseket részünkre mihamarabb megküldeni szíveskedjenek”.

Ezt támasztja alá a felperes és a ... vámképviselő részéről meghallgatott tanúk, M.A., F.I. és M.B. vallomásai is (12. és 25. számú tárgyalási jegyzőkönyvek).

H.Sz. alperesi ügyintéző tanúvallomása szerint ugyan a vámkezelés tekintetében az alperesnek a ... céggel volt megbízása, amelyben közreműködött a felperesi kft., ám önmagában ez a nyilatkozat nem volt elegendő az egyéb bizonyítékok meggyengítésére. A tanú - a megbízás tekintetében tett vallomásával szemben - maga is azt adta elő, hogy neki, mint ügyintézőnek nem volt kapcsolata a ... céggel, a megbízást mindig a felperes ügyintézőjének küldte meg, aki azt (az egyéb okiratokkal együtt) továbbította a vámképviselőnek. Emlékezete szerint a vámképviselő soha nem kereste meg őket közvetlenül. Ha bármilyen kérdésük volt az áruval kapcsolatban, azt a felperes ügyintézőjéhez intézték.

A 25. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 9. oldal első bekezdésében rögzített tanúvallomása szerint az, hogy hogyan történjen a vámkezelés „a legelején, amikor először kerültek kapcsolatba a felperesi céggel, akkor ez már tisztázásra került”. Azt is előadta, hogy „mi a d.o.o.-tól számlát nem

kaptunk, a felperesi Kft.-től kaptuk meg a számlát, amelyben volt szállítás és biztosítás, de a d.o.o.-tól nem kaptunk számlát".

Az ítélet tábla egyetértett azzal a felperesi állásponttal, miszerint nem lehet meggyőző érvnek tekinteni a H.Sz.-nak a M.A.-val történt - eredménytelennek nyilvánított - szembesítését követően adott azt a magyarázatát, miszerint álláspontja szerint azért állt az alperes a vámkezelés tekintetében a ... céggel kapcsolatban, mert „ő szerepel az okiraton".

Ifj. K.F. - az alperes társtulajdonosa és ügyintézője - a tanúvallomásában előadta, hogy a munkatársa „felvette a kapcsolatot a magyar kft.-vel, hogy érkezik a konténer és rendezzék a szállítását. Nekik küldtük meg az okmányokat, amik a vámkezeléshez szükségesek, és ők továbbították, hogy eljusson a d.o.o.-hoz".

A tanúvallomás szerint a felperes ügyintézője kért tőlük az árukra vonatkozó minőségi leírást, dokumentumokat, a rétegekről tájékoztatást (25. sorszámú jegyzőkönyv 11. oldal első - második bekezdések).

Bár a tanú véleménye az volt, hogy az alperes a vámkezelés tekintetében a ... céggel állt jogviszonyban, de azt nem tudta, hogy milyen okiratok szükségesek ahhoz, hogy valaki vámügyintézőként eljárhat Szlovéniában.

A tanú elismerte M.B.-nak azt a ténymegállapítását, miszerint a ... cég először a felperesnek küldött értesítést a szemlézésről, és az alperes ügyintézője, K.F. csak ezt követően érdeklődött arról, hogy miért van szükség a szemlére és további adatokra.

Az ítélet tábla a fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást tekintette irányadónak azzal, hogy a bizonyítékok mérlegelésénél irányadó körülmények tekintetében azt indokolást a fentiekkel kiegészítette. Az elsőfokú bíróság által levont jogkövetkeztetéssel azonban nem értett egyet.

A Ptk. 6:63. § (1) bekezdése szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. Az (5) bekezdés alapján a szerződés tartalmává válik minden szokás, amelynek alkalmazásában a felek korábbi üzleti kapcsolatukban megegyeztek, és minden gyakorlat, amelyet egymás között kialakítottak.

A peres felek 2013 óta fennálló üzleti kapcsolatában kialakult szokásokat (ilyen pl. az, hogy a vámkezelés K.-ben történjen) ezért a perbeli szerződések részének is kell tekinteni. Így az ítélet tábla álláspontja szerint abból a tényből, hogy az alperes a ... cégtől soha nem kapott számlát, illetve, hogy bármely, az áruval kapcsolatos kérdésben a felpereshez fordult, valamennyi dokumentumot a felperesnek küldött meg, aki azokat szükség esetén továbbította a vámképviselőnek, arra lehet megalapozottan következtetni, hogy a peres felek közötti, tengeri szállítmányozási szerződés kiterjedt az áruk Sz.-ban történő vámkezelésére is. A szerződésnek ez utóbbi részét a felperesi cég a saját tulajdonosi köre által létrehozott ... társaságon, mint teljesítési segéden (Ptk. 6:129. § (1) bekezdése) keresztül teljesítette.

A felperes tehát megfelelően bizonyította a perben az alperessel létrejött szerződés tartalmát, ezért az elsőfokú bíróság tévedett, amikor azt állapította meg, hogy a felperes nem tett eleget a perben az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek.

Az elsőfokú bíróság azt helytállóan rögzítette az ítélete indokolásában, hogy a jelen perben nem volt vizsgálható a ... vámhatóság eljárásának, a mintavételnek a szabályszerűsége. A jelen jogvitában a bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes, mint szállítmányozó a ... vámhatóság által a vámképviselővel szemben kiszabott, a vámképviselő által megfizetett, és a felperes által a vámképviselő részére megtérített vámkülönbözet megfizetését jogszerűen követeli-e az alperestől, a megbízójától.

A peres felek közötti tengeri szállítványozási szerződésre a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) XLII. Fejezetének a rendelkezései az alkalmazandóak.

A Ptk. 6:309. §-a szerint e fejezet eltérő rendelkezésének hiányában a szállítványozó és a megbízó jogviszonyára a bizományi szerződés szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A Ptk. 6:308. § (1) bekezdése a megbízó felelősségére vonatkozó szabályok között csupán a megbízónak az utasításából, a küldemény elégtelen csomagolásából, jelöléséből, vagy a megbízó által adott adatok, okmányok, információk hiányosságából, pontatlanságából, hiányából eredő károkért való felelősségét szabályozza.

A Ptk. 6:309. §-ának, valamint a bizományi szerződések szabályai között található 6:287. §-ának az utaló szabálya folytán a szállítványozási szerződésekre is alkalmazandó megbízási szerződések szabályai között helyezkedik el a Ptk. 6:276. § (4) bekezdése, miszerint a szerződés megszűnésekor a megbízó köteles a megbízottat a megbízás alapján harmadik személyekkel szemben vállalt kötelezettségei alól mentesíteni, valamint a szükséges és indokolt költségeit megtéríteni.

Az ítéltábla álláspontja szerint a szállítványozási szerződés teljesítéséhez hozzátartozott az áruk szabad forgalomba helyezése is, ezért az ennek során kiszabott vámkülönbözet olyan szükséges és indokolt költség, amelyet a megbízó köteles a szállítványozó részére megtéríteni.

Az alperes alaptalanul hivatkozott a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, a Tanács 2913/92/EGK rendeletének 201. cikk (3) bekezdésére, miszerint „ha az (1) bekezdésben említett valamelyik eljárás vonatkozásában olyan adatok alapján készítenek vámáru-nyilatkozatot, amelyek a jogszerűen felszámítható vámok egy része, vagy teljes egésze beszedésének elmulasztásához vezetnek, az a személy, aki a vámáru-nyilatkozat elkészítéséhez szükséges adatokat szolgáltatva és tudta vagy tudnia kellett volna, hogy az adatok valótlanok, szintén adósnak tekinthető a hatályban lévő nemzeti rendelkezéseknek megfelelően.” Ez a szabály nem a megbízónak a vámkülönbözet megfizetése alóli mentesülését alapozhatja meg, hiszen ő (az alperes) a rendelet 201. cikk (1) bekezdésének első mondata szerint a nyilatkozattevő (vámképviselő) mellett szintén adósnak minősül. Az alperes által hivatkozott rendelkezés harmadik, az adatokat szolgáltatató személy felelősségére vonatkozik.

Az alperes a felperes keresetének a jogalapját vitatta, az érvényesített követelés tökeösszegét, az igényelt késedelmi kamat mértékét és esedékességének a kezdő időpontját nem, így az további bizonyítást nem igényelt.

Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával megváltoztatta, kötelezte az alperest, hogy az általános teljesítési határidőn (1952. évi Pp. 217. § (1) bekezdése) belül fizessen meg a felperesnek 17 102 000 Ft-ot, valamint annak 2017. július 11. napjától a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerint számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt mértékű késedelmi kamatát.

A pernyertes felperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából álló elsőfokú perköltségének összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi munkadíjakról szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontjai, valamint 4/A. § (1) bekezdése alapján 713 060 (500 000 + 213 060) Ft + áfa = 905 586 Ft-ban állapította meg. Ennek az összegnek, valamint a felperes keresetén igazoltan megfizetett 1 026 120 Ft kereseti illetéknek, összesen 1 931 706 Ft elsőfokú perköltségnek a megfizetésére a pereszes alperest kötelezte az 1952. évi Pp. 78. § (1) bekezdése szerint.

A pernyertes felperes másodfokú ügyvédi munkadíjából álló perköltsége az IM rendelet 3. § (5) bekezdése szerint bruttó 452 793 Ft lenne, ám ezt az összeget az ítéltábla az IM rendelet 3. § (3) bekezdése alkalmazásával bruttó 317 500 Ft-ra mérsékelte arra tekintettel, hogy a fellebbezést tárgyalás tartása nélkül bírálta el. Ehhez hozzászámítva a felperes fellebbezésén lerótt 1 368 160 Ft

fellebbezési eljárási illetéket, az alperest összesen 1 685 660 Ft másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

Debrecen, 2019. november 14.

Dr. Görög Attila sk a tanács elnöke, Cógoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró